

№ 21.01.2015 W216/ІПК/26-15-14-09-01-15

## ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Головне управління ДФС у ..... Розглянуло заяву про надання індивідуальної податкової консультації ..... щодо необхідності фізичній особі-підприємцю, яка має намір здійснювати торгівельну діяльність із використанням реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) застосовувати РРО в разі оплати покупцем товару через систему інтернет – банкінгу «Приват 24», та у разі оплати покупцем товару через програмно-технічний комплекс самообслуговування, який належить банку, та в межах своїх повноважень повідомляє наступне.

Статтями 6 та 19 Конституції України передбачено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи діють у межах повноважень та способів, що визначені Конституцією та законами України.

Податковий кодекс України від 02.12.2010 N 2755-VI (із змінами та доповненнями) (далі - ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження, обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

У відповідності до статті 19 ПКУ контролюючі органи здійснюють адміністрування податків, зборів, платежів; контролюють своєчасність подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасність

достовірність, повноту нарахування та сплати податків, зборів, платежів та інше.

Так, правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, передбачені Законом України від 06.07.1995 №265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон №265).

Дія Закону №265 поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Встановлення норм щодо незастосування реєстраторів розрахункових операцій в інших законах, крім Податкового кодексу України, не допускається.

Чинною редакцією Закону № 265 встановлюється обов'язок суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу:

проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених цим Законом, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок (пункту 1 статті 3 Закону № 265);

видавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення, оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми на повну суму проведеної операції (пункту 2 статті 3 Закону № 265).

Разом з цим, статтею 9 Закону № 265 визначено, що реєстратори розрахункових операцій та розрахункові книжки не застосовуються, зокрема: - при виконанні банківських операцій, крім, операцій комерційних агентів банків та небанківських фінансових установ з приймання готівки для подальшого її переказу з використанням програмно-технічних комплексів самообслуговування, за винятком програмно-технічних комплексів самообслуговування, що дають змогу користувачеві здійснювати виключно операції з отримання коштів.

Також, статтею 2 Закону України від 06 липня 1995 року N 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг", із змінами і доповненнями (далі - Закон N 265), визначено, що розрахункова операція - це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за

місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або у разі повернення товару (відмови від послуги) - оформлення розрахункових документи щодо перерахування коштів у банк покупця.

Розрахунковий документ - документ встановленої форми та змісту (касовий чек, товарний чек, розрахункова квитанція, проїзний документ тощо), що підтверджує факт продажу (повернення) товарів, надання послуг, отримання (повернення) коштів, купівлі-продажу іноземної валюти, надрукований у випадках, передбачених Законом N 265, і зареєстрованим у встановленому порядку реєстратором розрахункових операцій (далі - РРО) або заповнений вручну.

Закон України від 03 вересня 2015 року N 675-VIII "Про електронну комерцію" (далі - Закон N 675) визначає засади діяльності у сфері електронної комерції, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції.

Так, пп. 14 п. 1 ст. 3 Закону N 675 встановлено, що реалізація товару дистанційним способом - укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем у порядку, визначеному Законом N 675, шляхом забезпечення доступу до каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інший спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору.

Відповідно до абзацу другого п. 1 ст. 13 Закону N 675 розрахунки у сфері електронної комерції можуть здійснюватися, зокрема шляхом переказу коштів або оплати готівкою з дотриманням вимог законодавства щодо оформлення готівкових та безготівкових розрахунків, а також в інший спосіб, передбачений законодавством України.

Разом з тим, продавець, оператор платіжної системи або інша особа, яка отримала оплату за товар, роботу, послугу відповідно до умов електронного договору, повинні надати покупцеві (замовнику, споживачу) електронний документ, квитанцію, товарний чи касовий чек, квиток, талон або інший документ, що підтверджує факт отримання коштів, із зазначенням дати здійснення розрахунку (п. 3 ст. 13 Закону N 675).

Розділом VII Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05.11.2014 N 705, із змінами і доповненнями (далі - Положення), встановлено, що документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів та інші документи, що застосовуються в платіжних системах для платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, можуть бути в паперовій та/або електронній формі.

Під час здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів у сфері електронної комерції та системах дистанційного обслуговування дозволяється формування в електронній формі документа за операцією з використанням електронного платіжного засобу за умови доставки його користувачу.

Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Банківський сервіс "інтернет-банкінг" - це сучасний програмний комплекс, що дає змогу контролювати стан своїх рахунків та здійснювати банківські операції без відвідування установи банку в режимі 24 години на добу з будь-якої точки світу, де є доступ до мережі Інтернет.

Відповідно п. 1.4 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 N 22 із змінами та доповненнями, безготівкові розрахунки - це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді.

Враховуючи вищевикладене, у разі здійснення розрахунків при продажу товару (наданні послуг) виключно у безготівковій формі (з розрахункового рахунку на розрахунковий рахунок), то в такому випадку дані розрахунки будуть вважатися безготівковими та проводяться без застосування реєстратора розрахункових операцій.

Водночас, у разі здійснення розрахунків у безготівковій формі із використанням платіжних карток через платіжний термінал, ПТКС, банківський автомат, застосування реєстратора розрахункових операцій згідно вимог ст. 3 Закону N 265 є обов'язковим. При цьому суб'єкт господарювання повинен роздрукувати та видати відповідний розрахунковий документ встановленої форми (чек з РРО), в якому має бути зазначено форму оплати - безготівковий розрахунок.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.